

INTERNACIONALIZMI/ EUROPEIZMI/ MEĐUNARODNICE

mr. sc. VESNA NOSIĆ, prof. savjetnica

Referiram se na sljedeće autore i publikaciju:

1. Marina Čubrić
2. Dragica Dujmović-Markusi
3. Hrvatski jezični savjetnik
4. Lana Hudeček, Milica Mihaljević, Josip Pilić
5. Krsto Spalatin
6. Dragutin i Irena Rosandić
7. Marko Samardžija.

1. PODRIJETLO RIJEČI INTERNACIONALIZAM

Riječ internacionalizam potječe iz latinskog jezika
(inter - + lat. natio; narod).

2. ZNAČENJE RIJEČI INTERNACIONALIZAM

Internacionalizmi su međunarodne riječi, najčešće latinskog ili grčkog podrijetla, koje se nalaze u svim, mnogim ili bar u većini europskih jezika.

Zovu se i EUROPEIZMI i, pohrvaćeno,
MEĐUNARODNICE.

PRILAGODBA INTERNACIONALIZAMA

Internacionalizmi su posuđenice. Da bi se mogli uklopati u hrvatski leksički sustav, moraju se prilagoditi normama hrvatskog standardnog jezika.

Prilagodbe su sljedeće:

1. grafijska i pravopisna (eng. menager > hrv. menadžer)
2. fonološka (eng. market [ˈma:kɪt]> hrv. mārket)
3. morfološka (eng. test > hrv. testirati)
4. značenjska (lat. mensa stol > hrv. menza javna blagovaonica)

INTERNACIONALIZMI U HRVATSKOM JEZIKU

1. RAZDOBLJE:

a) od početaka hrvatskog jezika do kraja 11. stoljeća

Prvi internacionalizmi potječu od dolaska Hrvata na današnje hrvatsko jezično područje.

Potječu iz latinskog i grčkog jezika. Pripadaju dvama područjima: kršćanstvu i filozofiji.

Primjeri: križ, kalež, žakan (đakon).

b) od kraja 11. stoljeća do 16. stoljeća

Osim u kršćanstvu i filozofiji, internacionalizmi se pojavljuju i u pravu i upravi.

Primjeri: biskup, opat, kaluđer.

- c) 15. stoljeće – javljaju se pučke i književne prevedenice (posebno u Marka Marulića)
 - d) 16. stoljeće – prevedenice su redovita pojava
- Primjer: prevedenice za filozofiju su: ljubav mudrosti, mudroljubstvo, mudroznanstvo, mudroznanje

e) 17. stoljeće – puristička nastojanja u hrvatskom jeziku oduvijek postoje

- tek je Pavao Ritter Vitezović napao uporabu nekoliko posuđenica iz latinskog, njemačkog, mađarskog i talijanskog jezika

Vitezović je napisao ključno pravilo svakog jezičnog purizma u stihovima:

Čovjek najdičnije svoju halju nosi;

A što doma nije, to se vani prosi. (1684.)

f) 18. stoljeće – posuđuje se iz talijanskog i njemačkog jezika

2. RAZDOBLJE - od hrvatskog narodnog preporoda do 1918.godine

Ivan Mažuranić i Josip Užarević, Deutsch-illirisches Wörterbuch (1842.) – prvi hrvatski moderni rječnik u kojem su autori uspostavili kriterij da se sve posuđenice zamijene hrvatskim jednakovrijednicama

Primjeri: Manufaktur – rukotvornica, Mikroskop – sitnozor, Metalurgie – metalurgija, rudoslovlje

Bogoslav Šulek i Antun Parčić – svojim rječnicima snažno su utjecali na hrvatski opći leksik, a posebno na hrvatsko stručno i znanstveno nazivlje. Njihov zajednički stav je da se sve posuđenice mogu pohrvatiti.

Primjeri: Chemie – lučba, Industrie – obrtnost, Telegraph – brzojav, hitrojav

Djelovanjem Šuleka i Parčića hrvatski leksik je potkraj 19. st. obogaćen i funkcionalno polivalentan.

3. RAZDOBLJE: od 1918. do početka 20. stoljeća

a) 1918. osnutkom Kraljevine SHS službeni jezik je postao srpsko-hrvatsko-slovenački. Započelo je oblikovanje srpskohrvatskog jezika kao državnog jezika. Službenoj jezičnoj politici smetaju tekovine hrvatskog jezičnog purizma – hrvatske zamjene za internacionalizme.

Primjeri: izravan za direktan, nogomet za futbal, ravnatelj za direktor

Službena jezična politika nameće uporabu internacionalizama.

b) U vrijeme NDH (1941.-1945.) internacionalizmi
nisu zabranjeni, prednost imaju hrvatske zamjene
za internacionalizme.

Primjeri: pismohrana umjesto arhiv, promičba
umjesto propaganda, hrvatka umjesto kravata,
krugoval umjesto radio

c) Nakon 1945. u FNRJ zakonski i politički se zabranjuje većina hrvatskih zamjena za internacionalizme.

Internacionalizmi se vraćaju u aktivni leksik; imaju prednost pred hrvatskim jednakovrijednicama. Broj internacionalizama se proširio. Ideologizirani internacionalizmi su posebno zaštićeni.

Primjeri: partija, komitet, direktiva, sekretar, klasa

d) Od 1990. u Republici Hrvatskoj internacionalizmi se potiskuju, a prednost dobivaju hrvatske jednakovrijednice.

Primjeri: glazba umjesto muzika, gospodarstvo umjesto ekonomija, povjerenstvo umjesto komisija

Angloamerikanizmi (posuđenice iz američkog engleskog) svojom brzinom pritjecanja i brojnošću predstavljaju nerješivu poteškoću.

U hrvatski jezik ponajviše su ušli internacionalizmi iz latinskog i grčkog jezika, a zatim iz turskog, njemačkog, talijanskog i engleskog odnosno američkog engleskog jezika.

Od početka pismenosti na hrvatskom jeziku stalno je prisutna težnja da se sve POSUĐENICE (i internacionalizmi) nadomjeste HRVATSKIM JEDNAKOVRIJEDNICAMA.

5. INTERNACIONALIZMI U UDŽBENICIMA IZ HRVATSKOG JEZIKA ZA GIMNAZIJE

U nastavnom planu i programu Hrvatskog jezika za gimnazije internacionalizmi se obrađuju u predmetnom području jezik u četvrtom razredu u nastavnoj cjelini Posuđenice.

U Gimnaziji „Matija Mesić“ u Slavonskom Brodu rabe se udžbenici Fon-Fon Dragice Dujmović-Markusi.

Proučeni su sljedeći udžbenici:

1. Učimo hrvatski jezik 4 autorice Marine Čubrić
2. Fon-Fon 4 autorice Dragice Dujmović-Markusi
3. Hrvatski jezik IV autora Lane Hudeček, Milice Mihaljević i Josipa Pilića te
4. Hrvatski jezik 4 autora Marka Samardžije.

Udžbenik Učimo hrvatski jezik 4 donosi definiciju internacionalizama i nekoliko primjera te distinkciju između internacionalizama i „riječi koje pripadaju istoj jezičnoj porodici”.

Čubrić, M. (2005.). Učimo hrvatski jezik 4. Zagreb:
Školska knjiga.

Fon-Fon 4 sadrži samo definiciju i nekoliko primjera.

Udžbenik Hrvatski jezik IV donosi definiciju, nekoliko primjera (uz svaki internacionalizam navedena je i hrvatska riječ) i odrednicu da se „u biranijim tekstovima može preporučiti, gdje je to moguće, uporaba domaćih hrvatskih riječi”.

Hudeček, L. i dr. (2001.). Hrvatski jezik IV. Zagreb:
Profil, str. 57.

Hrvatski jezik 4 najiscrpnije obrađuje internacionalizme: definira ih, objašnjava njihovo podrijetlo, bilježi i drugi naziv-europeizmi, naznačuje vrijeme nastanka većeg dijela ovih posuđenica, a potom upozorava na „razliku između internacionalizama i leksema čija je podudarnost značenja i izraza dokaz da neki jezici pripadaju istoj jezičnoj porodici”.

Samardžija, M. (2001.) Hrvatski jezik 4. Zagreb: Školska knjiga,str.52.

ZAKLJUČAK

Internacionalizmi nastaju i traju, zapisani su i sačuvani pa se mogu proučavati. Jezikoslovci ih temeljitiye proučavaju tek posljednjih tridesetak godina kada se broj internacionalizama u mnogim jezicima naglo povećao.

Jezici, dakle, prolaze kroz proces internacionalizacije jer internacionalizmi danas jednostavno brišu granice – i geografske i jezične!

LITERATURA

- Čubrić, M. (2005.). *Učimo hrvatski jezik 4.* Zagreb: Školska knjiga.
- Dujmović Markusi, D. (2005.). *Fon-fon 4.* Zagreb: Profil.
- Frančić, A. i dr. (2005.). *Normativnost i funkcionalnost u hrvatskom standardnom jeziku.* Zagreb: Hrvatska sveučilišna naknada.
- Hrvatski jezični savjetnik (1999.). Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Pergamena, Školske novine.
- Hudeček, L. i dr. (2001.). *Hrvatski jezik IV.* Zagreb: Profil.
- Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda, sv. 3. (1997.). Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod.
- Rosandić, D. i Rosandić, I. (1996.). *Hrvatski jezik u srednjoškolskoj nastavi 1.* Zagreb: Školske novine.
- Samardžija, M. (2001.). *Hrvatski jezik 4.* Zagreb: Školska knjiga.
- Samardžija, M. (2002.). *Nekoć i nedavno.* Rijeka: Izdavački centar Rijeka.
- Spalatin, K. (2010.). *Petojezični rječnik europeizama.* Zagreb: Školska knjiga.

Projekt / Izložba

INTERNACIONALIZMI

4.D, 4.E

2013./2014.

mentor:

mr. sc. VESNA NOSIĆ

INTERESANTNI

Tko, što stoji? – Matura

Sivamo mi je potrebna dobra literatura:

Koga, čoga nema? – Vremena

Kad će li se litići toga bremena?

Ove nije bila hajd uobraženica,
ali slijedi nešto bolja komparacija.

Od nearetrting Akakija onog
nearetrni je Kalkin kukac sesteronog

I ta lektira ne da mi mira!

Romana kao u priči,

vrijeme je da se znanjem diči.

Pronadi objekt, tu ti je predikat

i na kraju si zaboravio izvestiti citac.

Kažu, učenje vam je terapija,

a šetvratstvo u rukama još uvijek sangrijat

Daju ovamto znanja injekciju,

stanas će naučiti iz povijesti lekciju.

Aleksatom je započeo Prvi svjetski rat,

zar i križu u Maroku moram znati?

Iz antičke Grčke potiče demokracija

dugo je svijetom vladala aristokracija.

Okupiranjem Bastille počinje Francuska revolucija.

promjena zakona bila je jedina solucija.

Dosta bi sada slova bilo,

kalkulator svoj osimam u knjig.

S matematičkom u ringu borba traje

Siinus od n nulu daje.

Trigonometrija me stjerala u kut,

nadam se da Pitagora noće biti ljud.

Iduća runda bit će moja,

naučita sam zapisi kompleksnoga broja.

Sumpor, amonjak, celič

Ovaj eksperiment bit će problem velik.

Eksplozirati će mi spraveta

Boje nek' me nitko ne ometa!

Znanje je snaga, znanje je moć,

Ostajem budna cijelu noć

Ovo bio je moj moto nov

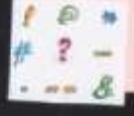
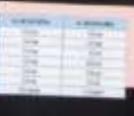
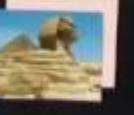
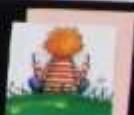
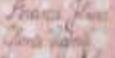
Sutra krećem na petica lov

Nakon mature započinje nova era,

Vidjet ćemo koliko što život smjera!

Kristina Bilandžija
Ana Vuksanović 4t.D

Hrvatski jezik

Učimo se... - učimo se razgovarati i pozdravljati	UČIMO SE... - učimo se pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	UČIMO SE... - učimo se pozdravljati
			
UČIMO SE... - učimo se pozdravljati	UČIMO SE... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati
			
UČIMO SE... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	UČIMO SE... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati
			
UČIMO SE... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	UČIMO SE... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati i pozdravljati
			
UČIMO SE... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	UČIMO SE... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati i pozdravljati	Učimo se... - učimo se pozdravljati i pozdravljati
	<p>Dopravlja mi svakog dan engleski, a onda spisac, a nekih čita, a nekih čita.</p>		
			

GLAZBENA UMJETNOST

CLARA BUTT

SONATA - umjetnost koja je uključuje spavanje

MUSICA - umjetnost koja je uključuje glazbu

PIANO - umjetnost koja je uključuje klavir

DANCE - umjetnost koja je uključuje ples

LOVE - umjetnost koja je uključuje ljubav

MUSIC - umjetnost koja je uključuje glazbu

WRITING - umjetnost koja je uključuje pišanje

NIGHT - umjetnost koja je uključuje noć

READING - umjetnost koja je uključuje čitanje

SONG - umjetnost koja je uključuje pjesmu

BOOK - umjetnost koja je uključuje knjigu

KEYBOARD - umjetnost koja je uključuje klavišnu tastaturu

PIANO - umjetnost koja je uključuje klavir

MUSICIAN - umjetnost koja je uključuje muzičara

DANCE - umjetnost koja je uključuje ples

CHURCH - umjetnost koja je uključuje crkvu

SINGER - umjetnost koja je uključuje pjevača

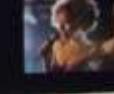
NOTE - umjetnost koja je uključuje znakove

FLUTE - umjetnost koja je uključuje flut

CHURCH - umjetnost koja je uključuje crkvu

SINGER - umjetnost koja je uključuje pjevača

LOVE - umjetnost koja je uključuje ljubav

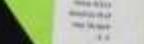

DANCE - umjetnost koja je uključuje ples

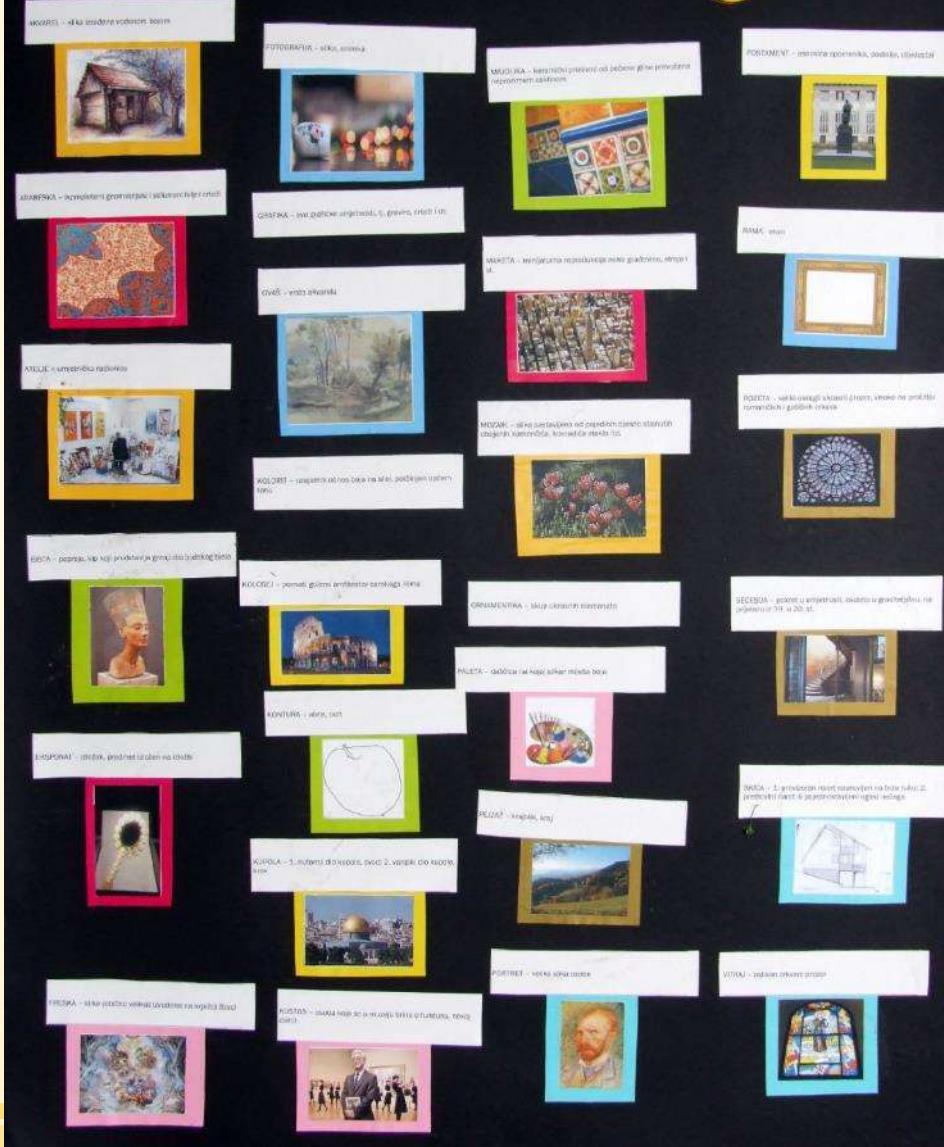
CHURCH - umjetnost koja je uključuje crkvu

LOVE - umjetnost koja je uključuje ljubav

LOVE - umjetnost koja je uključuje ljubav

Likona Umjetnost

Nikola Valera
"Za mireš"
AO

POVIJEST

ANARHIST - pristojni anarchisti

ETAPA - dio vremena u nekome razdoblju

GRANATA - 1. Impovjednica; 2. mina granata

KONGRES - sastanak vođa stranica, kongresnika, stranika

ATENTAT - ubojstvo i pokolj ubojica

FAIRON - vladar vlastita u starom Egiptu

GRANICA - crta koja razdvaja druge drzave

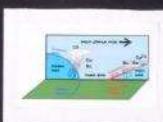
MANEVRI - vođstvo velikih jedinica vojske

BAJUNETA - osi na peški

FRONTA - ratnički bojni fronta

HIEROGLIF - pisac starog Egiptina

MUNTICJA - streljivo

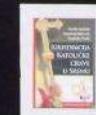
DIVENTRALIZACIJA - skidanje ili stavljanje centralizacije

GALERA - starinski brod na vodu, na kojem su vesti kaznjivici i dobrodeljet

JURISDICIJA - sudska vlast, upravljavanje

PARTIJA - 1. odredena kolikosne rolo; 2. igra; 3. politička stranka; 4. bracul drug

ERA - 1. vrijeme od kojega počinje brojanje godina; 2. pojmom koji označava dulji obdobje vremena

GARNIZON - vojna postrojba u jednom mjestu

KASABA - nastavak za vojsku, vojnici

REVOLUCIJA - sumnja, ustank, prevar

SOCIOLOGIJA

ŠTRAJK – obustava rada

DELINKVENT – počiniočki nezakonit događaj u svakodnevu.

RIGAMIST – duševina, osnaj koju živi i ostavlja u dečjima četvrtima

ZUJ – uspiješni poglavac

DEVIZE – vrijedni crni novac

DEMONSTRACIJA – izraženo javno izražavanje negovanja ili odobravanja

MALIGAN – skrivica, propalač, mrdak

EXPLOATIRATI – terakujati

MONIKA KOVAČEVIĆ
SARA VUKOVIĆ
MARKO PANDŽA

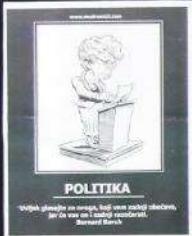
4.D

Geografija

Mihajla Pavićić i Lana Konina, 4. d.

POLIT IKA

POLITIKA – diskorsi u svakim dijelovima, difuzija predstavljanja, vodstvočnost, diskors.

DEMOKRACIJA – politički proces u kojem vlast priznaju i razmatraju.

MITING – skup, javna okupljava u svrhu izražavanja porezivne političke pitanja.

MORTALITET – broj smrtnih slučajeva

PROTEST – pravilo

IMIGRANT – 1. učinkovit, 2. preprask, obješka

KANDIDAT – osoba predviđena za uspostavljanje neke institucije, za izbor na svaki položaj ili za primanje u vlastiti ruke organizacije

NATALITET – broj poroda

MONIKA KOVACHEVIĆ
SARA VUKOVIĆ
MARKO PANDŽA

KEMIJA

NAJLON – umjetno vlakno, sintetička mazna tkanina dobivena polimeračnjem ugljena, metana i vode.

EPRIMATICA – kućica, staklene vrećice s površinom, i jedne strane otvorena, za keramičke pečuće.

DISTRIBUTI – prenositi razvedenju gase i plina, hidraulički i elektročeli.

PREDAPAKAT – pripremnik, keramički posavjezd

EXPLODIRATI – rasplovi se

EKSPERIMENT – pokusi

GAZOVACI – deaktivirati uporabom kisikovog, uglikovog dioksida

MERINO – uljana koža i crkva

DEZINFEKCIJSKI – vedeno za dezinfekciju

KERAMIKA – keramički oblikovi

KAČUK – osnovni poljoprivredni proizvod naših tropičnih država

MAGNET – (magnet) privlačiti željene predmete

Izzadili:
Ana-Marija Đoković
Tatjana Jurić
Toma Kajnović, u.D.

KONZERVACIJA – izdržavanje hrane u konzervirajućim sredstvima

DETERDENT – proizvod ispunjen za čišćenje posavjeza

BIOLOGIJA

BIOLOGIJA

BIOLOGIJA

Vjeronauk

AMEN – jasmina riječ u molitvama

ALBEDA – svetiličnjak oko glave na slikama ili liturgijskim vratima

ATHEIST – nevjerski, bezverujući

GITA – gitara

DAKON – mostili prvič u članku očevog veda

INFAMIA – smrdatarska bogoslovija

IVANOVIĆ (I) – Radnička vjera, Kristijansko teološko predstavljanje učenja Ivana Zmajevića

GUARDIAN – strujalica čovjek u članku očevog veda

BOSMERA – prepoznavljiva božica u hrvatskim očkovim mitima

KAPITOL – zbir knjigova

IDOL – Likova, lop ili druge neugodnosti, blagoslova: 2. prevereno, predmet čijeg obiskovanja je dozvoljeno

KATELAN – župnik/prijevodnik za Katoličku crkvu

KARMEŠČANI – redovnik karmeličanin i njegova voda

KARMIZIN – ulična gradić u preci proljetnici

KERUBIN – zidni crtež treba

KRIZMA – sakrament petrova u Katalističkoj crkvi

KURJAK – 1. kanonska ili biskupska kuća 2. plemićki dom, vlastelinski dvorac

LAJK – 1. svjetlosti 2. redovnik koji nije sredio svetiljak

MINISTRAINT – crvena dečak koji produžuje pravila

MONIFRANCA – pokarmica, zlomač ili profanacija, riječ koju se čitači često čine da ne može rediti kroz stakla

MORAK – 1. otkač 2. džub, hehalim

MUSULMAN – prijatelj islamike tine

PATRON – svetac zaštitnik

PAGANIN – sljedbenik pogromnika

REFORMACIJA – vremenski i duhovni pokret koji je nastao u Evropi tijekom 16. stoljeća

ROGOZIĆAN – gradski vježbi, poboljšanje vojske u vrijeme vojne opasnosti

Klara Klaic
Helena Bogunovic
4.e

TJELESNO ZDRAVSTUENA KULTURA

ATLETTIKA – sportska disciplina u kojoj se trudi snaga i spretnost.

GIMNASTIKA – vrsta sporta koji uključuje serije pokreta koji zahtijevaju fizičku snagu, ginečtvjivost i osjećaj za tijelo u prostoru.

SAH – naziv sportske igre sa 32 figure na ploči razdjeljenoj na 64 kvadratne polja

AUT – akrobacija kod se leđta nadje izvan igrašta za vrijeme igre.

KORNER – kazneni udarac s ugla u nekim sportovima s loptom.

STOPERCA – ura za točno mjerjenje vremena, osobito na sportskim natjecanjima.

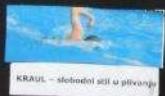
RIBET – dio sportske opreme kojom se mijenja lopta u tenisu.

TEA – ekipa, momčad, grupe igrača koja nastupa kao cjelina.

SEK – branitelj u nekim sportovima.

KRAUL – složni stil u plivanju.

REPREZENTACIJA – vrsta (državna vesta u sportu), momčad.

TRENER – osoba koja po zanimanju uvježbava sportaše.

BOKS – vrsta sporta, bokanje.

MUSKULIFER – bojnik stvrdnade mišićnih sklopova nakon velikih napora ili namativkih vođenja.

RING – četverast prostor u kojem se odigravaju takmičenja u borilačkim sportovima.

VATERPOLO – igra u vodi slična rukometu.

DRES – sportska odjeća.

OLIMPIJADA – Olimpijske igre, međunarodna sportska manifestacija modernog doba koja se organizira jednom u pet godina po rednu na starije olimpijske igre.

SKIJANJE – vožnja na skijama.

FINALE – završnica (u sportu).

Napravili:
Luka Čuljak
Davor Drčelić, 4.e

Radionica

1. SKUPINA

1. Premetnите slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Dopišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.

ADA GAVRAN _____
EKIPA _____

2. Povežite pojmove.

1. himna	a) vrsta goriva
2. koks	b) vrsta povrća i začin
3. celer	c) službena državna pjesma u čast domovine

3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.

bista _____
leut _____
manevri _____
tropi _____
duet _____

4. Premetnите slova u navedenim riječima i dobit ćete dva internacionalizma: prvi je iz Hrvatskog jezika, a drugi iz Biologije.

LIZA, TERA, NINO MICIN _____
TRAKA _____

5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.

skladba _____
načrt na brzu ruku, crtež _____

6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.

„Filip je u ono vrijeme čitao Zolinu Nanu, slikao akvarele, pio prve čaše piva s gadjenjem i bljuvao od pete cigarete, i taj mali dečko, koji je igrajući šah i nogomet bio s jedne strane sklon još najnaivnijem podjetinjenju, a s druge rastrgan između najbjesomučnijih poruka...“

2. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizma. Dopišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.

KILA

LANA PEK

2. Povežite pojmove.

- 1. šah
- 2. džamija
- 3. lavanda

- a) biljka plavih mirisnih cvjetova
- b) vrsta igre
- c) muslimanska bogomolja

3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.

injekcija

delinkvent

nula

sumpor

kormoran

4. Premetnite slova u navedenim riječima pa čete dobiti dva internacionalizma: prvi je iz Hrvatskog jezika, a drugi iz Biologije.

MI IZ EUROPE

ANNA GREG

5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.

slika sastavljena od pojedinih, tijesno stisnutih obojanih kamenčića

sprava za određivanje strana svijeta

6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.

„Nasuprot ulazu uzdizalo se ravno stubište, a slijeva je galerija, okrenuta prema vrhu, vodila do sobe za biljar iz koje se već s vrata čulo sudaranje kugli od bjelokosti. Prolazeći njome prema salonu, Emma oko biljara vidje ljude ozbiljna lika, brade naslonjene na visoko vezane kravate, svi urešeni odličjima, a šutke se smiješe baratajući biljarskim štapom.“

3. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.

RITA GIN
TACIT

2. Povežite pojmove.

1. kerubin	a) proizvesti potomstvo nespolnim razmnožavanjem
2. klonirati	b) sklonidba
3. deklinacija	c) andeo višeg reda

3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.

dramaturg _____
kamilica _____
ministrant _____
gimnastika _____
sentencija _____

4. Premetnite slova u navedenim riječima pa ćete dobiti dva internacionalizma iz Hrvatskog jezika.

TERA, LIZA, CICA, NINO I JAN
OMOT

5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.

zbirka osušenih i prešanih biljki _____
ravnatelj pjevačkog zbora ili orkestra _____

6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.

„Upravo te večeri – Gregor se nije sjećao da je za cijelo to vrijeme čuo violinu – začuje se ona iz kuhinje. Podstanari su već bili pojeli večeru, onaj u sredini izvukao je novine, drugoj je dvojici dao po list, i sada su, naslonivši se, čitali i pušili. Kad se začula violina, uspravili su se i na vrscima prstiju prišli do vrata predsoblja te zastali, zbijeni, na njima. Valjda su ih čuli iz kuhinje, jer otac zaviče: 'Smeta li gospodi možda muzika? Smjesta će prestati'.”

4. SKUPINA

- 1. Premetnите slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.**

RITA PUTAR
LOKVA

- 2. Povežite pojmove.**

1. oboa
2. portret
3. finale

a) završnica (u sportu)
b) vrsta drvenoga puhaćeg glazbala
c) slika neke osobe

- 3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.**

orkan
idiom
vitraj
okupirati
monsun

- 4. Premetnите slova u navedenim riječima pa ćete dobiti dva internacionalizma: prvi je iz svakodnevnog života, a drugi iz Kemije.**

RAB
SKOK

- 5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.**

vjera, vjeroispovijest
pismena starih Egipćana

- 6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.**

„Ta molim, gospodine kapetane – započne veoma slobodno, obraćajući se odmah Nikodinu Fomiću – zamislite se u mome položaju. Voljan sam ih zamoliti za oproštenje ako sam ih čime uvrijedio. Siromašan sam, bolestan student, prignjeten (tako on i reče: 'prignjeten') siromaštvom. Ja sam bivši student jer sada ne mogu da se uzdržavam, ali će mi dobiti novaca... Imam mater i sestru u ...skoj guberniji... Poslat će mi i ... ja ću platiti. Moja je gazdarica dobra žena, ali ona se tako ozlojedila što sam instrukcije izgubio i ne plaćam već četvrti mjesec, te mi ne šalje više ni objed...“

5. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.

CILA TINA
DARA M.

2. Povežite pojmove.

- 1. paleta
- 2. eksplodirati
- 3. ornamentika

- a) rasprsnuti se
- b) skup ukrasnih clemenata
- c) daščica na kojoj slikar miješa boje

3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.

karmeličanin
bigamist
sindikat
metar
cijankalij

4. Premetnite slova u navedenim riječima pa će te dobiti dva internacionalizma iz Hrvatskog jezika.

PIROT
NORMA

5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.

obavijest, priopćenje
sviranje ili pjevanje udvoje

6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.

„Stigli smo do hotela „Edmont“, i tu sam uzeo sobu. Usput, dok sam sjedio u taksiju, bio sam nabio na glavu onu svoju lovačku kapu, tek onako, iz čistog zezanja ali sam je skinuo kad sam krenuo prijaviti se na recepciju. Nisam htio izgledati kao da sam čaknut ili što ja znam. To je doista bila prava ironija.“

6. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.

ANA SRP
MIHA N.

2. Povežite pojmove.

- 1. akord
- 2. kongres
- 3. runda

- a) rasprsnuti se
- b) skup ukrasnih elemenata
- c) daščica na kojoj slikar miješa boje

3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.

vaterpolo
soja
dakon
ring
afekti

4. Premetnite slova u navedenim riječima pa ćete dobiti dva internacionalizma: prvi je iz Geografije, a drugi iz Fizike.

TAKO
SAMA

5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.

sportsko odijelo
putovanje u kakvu svrhu, npr. znanstvenu

6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.

„Rastignac stiže u ulicu Saint-Lazare, u jednu od onih prošnjih kuća, s tankim stupovima i sićušnim trijemovima, koje sačinjavaju *ljupki* Pariz, u pravu bankarsku kuću, punu pretjerane raskoši, štukatura, stubišnih odmorišta od mramorna mozaika. Gdu de Nucingen zatekao je u malom salonu s talijanskim slikarijama na kojima je dekor bio nalik na dekor kavana.“

7. SKUPINA

- 1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.**

INA BELAR _____
TLA _____

- 2. Povežite pojmove.**

1. amen	a) drvo sa zimzelenim mirisnim listovima
2. lovor	b) list ispisani glazbenim znakovima
3. note	c) završna riječ u molitvama

- 3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.**

agrumi _____
inteligencija _____
didaskalija _____
kolorit _____
atentat _____

- 4. Premetnite slova u navedenim pojmovima pa ćete dobiti dva internacionalizma: prvi je iz Povijesti, a drugi iz Politike i gospodarstva.**

REA _____
KIŠE _____

- 5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.**

jako uzbudjenje _____
sredstvo za pranje _____

- 6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.**

„Sad više nije vido zelenilo obale nego samo vrhove modrih brda što su se na vrhu bijeljeli kao da su pokriveni snijegom, i oblake što su izgledali kao visoko snježno gorje iznad njih. More je bilo tamno, a svjetlo se lomilo u vodi. Sunce je visoko na nebnu gutalo bezbroj točkica od planktona i starac je vido još samo kako se dolje u vodi dubokoj jednu milju lomi svjetlo uz njegove okomito spuštene povraze.

Tune – ribari su tunom nazivali sve ribe iz porodice tunarki, a razlikovali su ih posebnim imenima samo kad bi ih prodavalii ili zamjenjivali za mance – tune su opet dublje zaronile.“

8. SKUPINA

- 1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.**

INA CANKAR
HITRI AS

- 2. Povežite pojmove.**

1. secesija	a) upala živca
2. hijeroglifi	b) pokret u umjetnosti
3. ishijas	c) pismo starih Egipćana

- 3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.**

azbest
tropi
političar
parallelopiped
mesing

- 4. Premetnite slova u navedenim riječima pa ćete dobiti dva internacionalizma iz Hrvatskog jezika.**

GDJE SI, RIA?
TKO JE B.?

- 5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.**

vrsta kolača od jaja i šećera
pokaznica

- 6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.**

„Crveni salon sa žutom brokatnom garniturom šezdesetih godina. U pozadini dvokrilna vrata, otvorena, s perspektivom na nekoliko otvorenih i rasvijetljenih soba. Lijevo terasa, odvojena od scene staklenim pomičnim vratima. Na terasi kaktusi, paome i slammata garnitura s dva šaukelštula, a niz kamene stube silazi se u vrt. Vrata desno u blagovaonicu. Na zidovima crvenog salona oko petnaest portreta gospode Gembajevih.“

9. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.

LEDA GEN
TEOREM

2. Povežite pojmove.

1. kompas	a) izrabljivati
2. eksplorirati	b) prosvjed
3. protest	c) sprava za određivanje strana svijeta

3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.

miliarda
mogranj
pasati
trener
augmentativ

4. Premetnite slova u navedenim riječima pa ćete dobiti dva internacionalizma iz Hrvatskog jezika.

TACIT
LEKCIJA, DINA

5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.

usporedba
džepna električna svjetiljka

6. Prepoznajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.

Sva priroda hram je gdje stupovi živi
Nejasne nam umu riječi zborit vole,
Put čovjeka vodi kroz same simbole
Što motre ga prisno, a duh im se divi
(...)

Mirisi su jedni ko put dječja svježi,
Ko polja zeleni, slatki ko oboe,
A drugi pak bujni, razbludni i teži
(...)

10. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili internacionalizme. Upišite nastavni predmet u koji možete svrstati pojedini internacionalizam.

DANA VARGA

LIZA ANA

2. Povežite pojmove.

1. romb

a) mjera za težinu i masu

2. tona

b) krajnik

3. mandula

c) kosi četverokut kojemu su sve stranice jednake

3. Razvrstajte internacionalizme po predmetima.

herbarij

filharmonija

vitraj

galija

lavina

4. Premetnite slova u navedenim riječima pa ćete dobiti dva internacionalizma iz Glazbene umjetnosti.

TONE

ANA LUMZIK

5. Navedenom značenju dopišite traženi internacionalizam.

riječi koje ne poznaju granice

pravila o ponašanju u društvu

6. Prepoznjajte književno djelo iz kojega je uzet ulomak, autora djela, a zatim pronadite internacionalizme.

„Predvorje kojim bih odlazio prema prvoj stepenici stubišta, kojim mi se bilo tako teško uspinjati, i to samo stubište sačinjavali su vrlo uski trup te nepravilne piramide; a na vrhu je bila moja spavaonica i kratak hodnik sa staklenim vratima na koja je ulazila mama. Ukratko, video sam uvijek samo taj najnužniji dekor za dramu moga svlačenja, kad bih polazio na počinak, nalik na onaj dekor što ga kadšto navode programi starih kazališnih komada koje izvode u provinciji (...)"

Hvala.